

บทที่ 2

การไปค้าประเวณีในต่างประเทศ

นิยามศัพท์

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตของนิยามศัพท์ดังนี้

การค้าประเวณี หมายถึง การยอมรับการกระทำของเรา หรือการยอมรับการกระทำ
อันใด หรือการกระทำอันใด เพื่อสำเร็จความใคร่ในทางกามารมณ์ของผู้อื่นอันเป็นการส่ล่อน
เพื่อสินจ้าง ทั้งนี้ ไม่ว่าผู้ยอมรับการกระทำจะเป็นบุคคลเพศเดียวกันหรือคนละเพศ และรวม
ถึงการแต่งงานกับคนต่างชาติ เพื่อจะได้เดินทาง ไปต่างประเทศด้วย

สมัครใจ หมายถึง ผู้ที่สมัครใจไปค้าประเวณีในต่างประเทศโดยรู้ที่อยู่ก่อนแล้วว่าตนจะ
ต้องไปค้าประเวณี ทั้งนี้โดยไม่คำนึงว่าผู้นั้นจะรู้หรือถูกหลอกลวงในเรื่องรายได้ ค่าตอบแทน
สภาพการทำงานหรือสภาพความเป็นอยู่ ฯลฯ หรือไม่

ไม่สมัครใจหรือถูกหลอกลวง หมายถึง ผู้ที่ไปต่างประเทศโดยไม่รู้ว่าจะต้องไปค้า
ประเวณีเนื่องจากถูกหลอกลวงว่าจะพาไปทำงานหรืออื่น ๆ ซึ่งไม่ใช่การค้าประเวณี เช่น ลวง
ว่าไปทำงานบ้าน, เลี้ยงเด็ก, ขายของหน้าร้าน, เก็บแอมป์เปิ้ล, ไร่ไทย, เป็นพนักงาน
เสิร์ฟ ฯลฯ

2.1 สาเหตุของการไปค้าประเวณีในต่างประเทศ

หญิงไทยที่ไปค้าประเวณีในต่างประเทศ อาจแยกได้เป็น 2 ประเภท คือ ประเภท
สมัครใจและประเภทไม่สมัครใจหรือถูกหลอกลวงไป

สำหรับอัตราส่วนระหว่างหญิงไทยที่ไปค้าประเวณียังต่างประเทศโดยความสมัครใจ
และไม่สมัครใจนั้น จากการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับปัญหานี้ เช่น ตำรวจหน่วยเฉพาะกิจป้องกัน
ปราบปรามการล่อลวงหญิงไปเพื่อการค้าประเวณีในต่างประเทศ และตำรวจกองวิจัยและแผน
งาน, เจ้าหน้าที่ในองค์กรเอกชนที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับปัญหาผู้หญิงและการค้าประเวณี และทนาย
ความที่ท่าคดีให้กับเอเยนต์จัดส่งหญิงไปค้าประเวณีในต่างประเทศ ต่างให้ความเห็นเหมือนกันว่า

ส่วนใหญ่กว่าครึ่ง ไปค้าประเวณีโดยสมัครใจ และส่วนใหญ่เป็นผู้เป็นโสเภณีมาก่อน¹ และได้มีผู้ระบุว่า โสเภณีไทยแบ่งได้ 4 ระดับ คือ

ระดับที่หนึ่ง คือ โสเภณีระดับล่าง ซึ่งถือเป็นระดับต่ำสุด โสเภณีระดับนี้จะถูกหลอกมาจากชนบทหรือแหล่งชุมชนสลัมในเมือง และระดับนี้จะมีโสเภณีเด็กอยู่ด้วยเป็นจำนวนมาก เท่าที่พบมีอายุตั้งแต่ 10 ขวบขึ้นไป โสเภณีประเภทนี้จะอยู่ตามช่อง, โรงแรม, โรงน้ำชา และถูกควบคุมโดยแมงดา มีการทุบตีกระทำการทารุณกรรมต่าง ๆ นานา รายได้ก็ต่ำมากประมาณ 5-10 บาท/ครั้ง และมีมารายที่ไม่มีค่าตอบแทนใด ๆ เลย

ระดับที่สอง คือ โสเภณีระดับกลาง ส่วนใหญ่ประเภทนี้จะพัฒนามาจากระดับที่หนึ่ง แต่ส่วนหนึ่งสมัครใจก็มี โสเภณีประเภทนี้ค่อนข้างจะมีอิสระอยู่บ้าง แต่รายได้ก็ถูกควบคุมจากเจ้าของสถานการค้าประเวณี โสเภณีประเภทนี้จะอยู่ตามสถานอาบอบนวด, โรงแรม, นางทางโทรศัพท์, ร้านเสริมสวย, ศูนย์บริการเพื่อนเที่ยวหรือเอสเคอร์ตซึ่งเป็นที่นิยมในปัจจุบัน

ระดับที่สาม คือ โสเภณีระดับสูง ส่วนใหญ่ประเภทนี้จะเป็นผู้หญิงในสังคมชั้นสูงจะไม่ประจำตามสถานบริการ แต่จะมีการติดต่อกันเองหรือติดต่อนายหน้า เอเยนต์ ผู้หญิงเหล่านี้ค่อนข้างมีการศึกษาสูงหรือไม่ก็เป็นนางแบบ ดารา และจะรู้จักเฉพาะในวงการเท่านั้น และบุคคลทั่วไปก็ยากที่จะได้บริการ เนื่องจากอัตราที่ค่อนข้างสูงนั่นเอง

¹ เจ้าหน้าที่ตำรวจหน่วยเฉพาะกิจป้องกันปราบปรามการล่อลวงหญิงไปเพื่อการค้าประเวณีในต่างประเทศ, สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 29 กันยายน 2531.

เจ้าหน้าที่ตำรวจกองวิจัยและแผนงาน, สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 10 มกราคม 2532.

เจ้าหน้าที่ในองค์กรเอกชนที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับปัญหาผู้หญิงและการค้าประเวณี, สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2532.

ทนายความที่ทาคดีให้กับเอเยนต์จัดส่งหญิงไปค้าประเวณีในต่างประเทศ, สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2532.

ประพจน์ ศรีเทศ, ประธานชมรมชาวเหนือสัมพันธ์ กรุงเทพฯ, สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 26 มกราคม 2532.

ระดับที่สี่ คือ โสเภณีระดับอินเตอร์หรือข้ามชาติ ประเภทนี้แท้จริงแล้วพัฒนามาจากระดับที่สอง-สามหรือบางส่วนก็สมัครไปขายบริการทางเพศข้ามชาติโดยตรง เพราะเห็นว่ารายได้งามประกอบกับได้ท่องเที่ยวไปในต่างแดนอีกด้วย² ดังนั้น ปัญหาการค้าประเวณีภายในประเทศและปัญหาการค้าประเวณีในต่างประเทศจึงมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกัน

สำหรับสาเหตุของการไปค้าประเวณีในต่างประเทศนั้น มีสาเหตุหลัก ดังนี้

1. เศรษฐกิจ³

จากการศึกษาจากเอกสารและการสัมภาษณ์บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ เช่น เจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ในองค์กรเอกชนที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับปัญหานี้ และหญิงที่ไปค้าประเวณียังต่างประเทศ เห็นว่า สาเหตุหลักของการไปค้าประเวณีในต่างประเทศของโสเภณีทั้งประเภทสมัครใจและถูกล่อลวงคือปัญหาเศรษฐกิจ ซึ่งสาเหตุสำคัญที่ก่อปัญหาทางเศรษฐกิจอันเป็นสาเหตุให้มีการไปค้าประเวณีในต่างประเทศ ได้แก่ ความล้มเหลวของรัฐบาลในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คือการแก้ไขปัญหาความยากจนในชนบท

แม้ว่าประเทศไทยจะใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นแนวทางในการพัฒนาประเทศมาตั้งแต่ พ.ศ. 2504 แต่ผลของการพัฒนาเศรษฐกิจในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 ถึงฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2504-2524) เมื่อพิจารณาในแง่ของการกระจายผลประโยชน์ที่ได้จากการพัฒนา ปรากฏชัดว่าการขยายตัวทางเศรษฐกิจไม่สม่ำเสมอทุก

² ประพจน์ ศรีเทศ, "ขบวนการค้าหญิงไทย" เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง ปัญหาการค้าหญิงและเด็กในเชิงปฏิบัติการ จัดโดยชมรมชาวเหนือสัมพันธ์และองค์กรอื่น ๆ ณ วิทยาลัยครูเชียงใหม่ วันที่ 8-9 มิถุนายน 2528, หน้า 4.

³ วิทยา วงศ์ไชย และคณะ, "ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อการไปประกอบอาชีพค้าประเวณีของสตรีไทยในต่างประเทศ" (มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์, 2531", หน้า 27 (พิมพ์ตัด), พัชรี เลิศปกรณชัย, สุปจน์ กาวชู และชกดิ์ มลิทธิ์, "การล่อลวงหญิงไปต่างประเทศ" เอกสารประกอบการสัมมนา เรื่องมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับโสเภณี ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วันที่ 24-25 ธันวาคม 2525, หน้า 24.

พื้นที่เกิดปัญหาช่องว่างและความเหลื่อมล้ำในฐานะรายได้ระหว่างภาคและระหว่าง เขตชนบท และ เขตเมืองของประเทศ⁴ สำหรับในพื้นที่ชนบท ปัญหาความยากจนและความล้าหลัง เป็นผลสืบเนื่อง มาจากสาเหตุสำคัญหลายประการ ที่สำคัญก็คือ การพัฒนาในอดีตมักจะมีมุ่งเน้นความเจริญเติบโต ทางเศรษฐกิจส่วนรวมเป็นอันดับสูงสุด และมุ่งหวังว่าความเจริญดังกล่าวจะแผ่ขยายลง ไปสู่ชนบท ต่อไป กล่าวคือ ชนบทเป็นอันดับรอง⁵ ผลของการพัฒนามิได้กระจายไปสู่คนส่วนใหญ่เท่าที่ควร ก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำทาง เศรษฐกิจและฐานะของประชาชน การเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร ไม่ได้สัดส่วนกับทรัพยากรที่มีอยู่และไม่สัมพันธ์กับการมีงานทำ⁶ และแม้ว่าในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529) และแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534) รัฐบาลจะให้ความสำคัญแก่การพัฒนาชนบทมากขึ้น โดยได้กำหนดแผนพัฒนาชนบทไว้ส่วนหนึ่งต่างหากและได้กำหนด แนวทาง วิธีการ และเป้าหมายในการพัฒนาไว้ก็ตาม แต่หมู่บ้านในชนบทที่ถูกจัดว่าเป็นหมู่บ้าน ล้าหลัง คือ มีระดับการพัฒนาต่ำสุดตามแผนฯ ฉบับที่ 6 มีจำนวนถึง 5,787 หมู่บ้าน และหมู่บ้าน ที่ประชาชนส่วนใหญ่มีฐานะด้อยทาง เศรษฐกิจ และต้องเร่งรัดพัฒนามีอยู่ 35,514 หมู่บ้าน⁷ จาก จำนวนหมู่บ้านที่มีอยู่ทั้งหมดทั่วประเทศ 59,442 หมู่บ้าน⁸ ซึ่งหมายถึงมีหมู่บ้านทั่วประเทศที่จะต้องเร่งรัดการพัฒมาถึง 41,301 หมู่บ้าน หรือ 69.5% ของหมู่บ้านทั้งหมด และผลของการ

⁴สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่ 5, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด), หน้า 337.

⁵เรื่องเดียวกัน, หน้า 340.

⁶วิมลศิริ ชำนาญเวช และสุวานิต เกิดสมเกียรติ, "สิทธิและหน้าที่ของประชาชนใน สังคมไทยปัจจุบัน : มองในแง่เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม," หน้า 19, (เอกสารโรเนียว).

⁷สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6, (กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัดโรงพิมพ์ยูไนเต็ดโปรดักชั่น), หน้า 352.

⁸กรมการปกครอง, กองปกครองท้องที่, ทะเบียนท้องที่ ปี 2530 หน้า 3 (เอกสาร โรเนียว).

พัฒนาตามแผนฯ ฉบับที่ 5 ก็ปรากฏว่ามีการว่างงานในชนบทตามฤดูกาลถึง 4 ล้านกว่าคน⁹ จากกำลังแรงงาน 26.1 ล้านคน¹⁰ หรือประมาณ 15% จึงอาจกล่าวได้ว่าความยากจนของราษฎรในชนบทยังปรากฏให้เห็นอยู่ทั่วไป การหลั่งไหลของแรงงานในชนบทเข้ามายังตัวเมืองยังปรากฏให้เห็นอย่างมากมายไม่ขาดสายและไม่มีที่ท่าว่าจะลดลงแต่อย่างใด จึงอาจกล่าวได้ว่า การพัฒนาชนบทของรัฐบาลในช่วงเวลาที่ผ่านมานั้นมิได้แก้ปัญหาคความยากจน การว่างงานของชาวชนบทให้ทุเลาลงแต่อย่างใด

สืบเนื่องจากรัฐบาลไม่อาจแก้ปัญหาคความยากจนในชนบทได้ ทำให้เกิดการโยกย้ายแรงงานจากชนบทเข้ามายังตัวเมือง แต่แรงงานในชนบทที่โยกย้ายเข้ามาหางานทำในเมืองก็ประสบปัญหาอีก เนื่องจากโรงงานอุตสาหกรรมและตลาดแรงงานในเมืองไม่สามารถจะรองรับแรงงานได้เพียงพอ ดังปรากฏว่า ในปี 2503 การจ้างงานในอุตสาหกรรมมีเพียง 34% ของการจ้างงานทั่วประเทศ และในปี 2521 แม้การจ้างงานจะเพิ่มเป็นร้อยละ 6.1 แต่ก็ยังคงไม่เพียงพอ ในปี 2519 แรงงานหญิงในชนบทร้อยละ 70.2 ต้องโยกย้ายเข้าหางานทำในเมืองกรุงเทพฯ ซึ่งใน 2-3 ปีที่ผ่านมา ร้อยละ 61 ของประชากรที่เข้ามาอาศัยอยู่ในกรุงเทพฯ เป็นผู้หญิง และร้อยละ 84 ของหญิงเหล่านี้เข้าสู่การใช้แรงงานด้านบริการ¹¹ ซึ่งส่วนหนึ่งได้หันเหชีวิตสู่การเป็นโสเภณีด้วยความสมัครใจ อีกส่วนหนึ่งถูกชักนำ ล่อลวง เข้าสู่อาชีพบริการและค้าประเวณี เนื่องจากด้อยการศึกษา ขาดความรู้และประสบการณ์ ไม่ทันเล่ห์เหลี่ยมของผู้ได้ประโยชน์จากธุรกิจบริการและการค้าประเวณี ดังนั้น ความยากจนและโอกาสที่จะเลือกประกอบอาชีพในเมืองมีน้อย จึงทำให้หญิงจากชนบทเหล่านี้เข้าสู่ธุรกิจภาคบริการ และการค้าประเวณีในที่สุด และจากการที่มีประสบการณ์เป็นโสเภณีในประเทศอยู่แล้ว เมื่อต่างประเทศมีความนิยมและต้องการผู้หญิงไทย โดยให้ค่าตอบแทนสูง ทำให้หญิงโสเภณีไทยส่วนหนึ่งสมัครใจไป

⁹สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผลการพัฒนาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี), หน้า 189.

¹⁰เรื่องเดียวกัน, หน้า 190.

¹¹สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ 30 ฉบับที่ 10 วันที่ 28 สิงหาคม 2526, หน้า 19.

ค้าประเวณีในต่างประเทศ และอีกส่วนหนึ่งซึ่งน้อยกว่าก็ถูกล่อลวงไปโดยถูกหลอกว่าจะพาไปทำงานอื่น ๆ เช่น เลี้ยงเด็ก ทำงานบ้าน ชายของหน้าร้าน เก็บแอบเปิ้ล ฯลฯ จำนวนโสเภณีภายในประเทศมีมากเท่าไรย่อมมีส่วนสัมพันธ์กับการเพิ่มขึ้นของโสเภณีไทยในต่างประเทศด้วย นอกจากนี้ ภาวะการว่างงานก็ทำให้หญิงในเมือง หรือหญิงที่มีการศึกษาไปค้าประเวณียังต่างประเทศด้วย ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า ปัญหาเศรษฐกิจเป็นสาเหตุสำคัญของการไปค้าประเวณียังต่างประเทศ และต่อไปนี้เป็นตัวอย่างของหญิงที่เดินทางไปค้าประเวณียังต่างประเทศโดยสมัครใจและถูกล่อลวง ซึ่งต่างให้ข้อมูลตรงกันว่า สาเหตุหลักที่ทำให้ไปค้าประเวณีในต่างประเทศนั้นมาจากปัญหาเศรษฐกิจและการว่างงาน กล่าวคือ

หญิงอายุ 20 ปี ชาวอำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา การศึกษาระดับประถมศึกษา สมัครใจไปค้าประเวณีที่ประเทศเยอรมันตะวันตก บอกว่า "มันจนไม่รู้จะทำอย่างไรใจจริงแล้ว ถ้ามีเงินไม่ยากไปเลย"^{12, 13} และได้เล่าถึงหญิงไทยรายอื่นที่เธอรู้จัก "มีหลายคนพวกนี้ถูกหลอกว่าไปเก็บแอบเปิ้ล ไปทำงานบ้าน"

หญิงอายุประมาณ 22 ปี ชาวเชียงราย การศึกษาระดับประถมศึกษา สมัครใจไปค้าประเวณีที่ประเทศญี่ปุ่น บอกว่า "เคยคิดอยากกลับบ้านเหมือนกัน แต่ถ้ากลับบ้านแล้วก็ไม่รู้จะไปทำอะไร"¹⁴

¹²นาง ก., หญิงชาวอำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา สมัครใจไปค้าประเวณีที่กรุงเบอร์ลิน ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน, สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2532.

¹³ขณะนี้หญิงจำนวนมากจากจังหวัดขอนแก่น กับจังหวัดนครราชสีมาไปค้าประเวณีที่ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน, และมีหญิงจากหมู่บ้านเดียวกันกับนาง ก กว่า 10 คน ได้ไปค้าประเวณีอยู่ที่ประเทศดังกล่าว.

¹⁴นาง ค., หญิงชาวจังหวัดเชียงราย, สมัครใจไปค้าประเวณีที่ประเทศญี่ปุ่น, สัมภาษณ์เมื่อ กันยายน 2531.

หญิงอายุ 28 ปี ชาวกรุงเทพมหานคร การศึกษาระดับอาชีวศึกษา ว่างงานถูก
หลอกไปค้าประเวณีที่ประเทศญี่ปุ่น อ้างว่าให้ไปช่วยขายของหน้าร้าน¹⁵

ฯลฯ

2. ค่านิยม สังคม และการเลียนแบบ

ค่านิยม สังคม และการเลียนแบบ มีส่วนสนับสนุนให้มีโสเภณี รวมทั้งการไปค้า
ประเวณีในต่างประเทศ เช่น

ค่านิยมและสภาพสังคมในระบบชายเป็นใหญ่ ทำให้หญิงถูกกำหนดบทบาทเพื่อสนองตอบ
ความต้องการของชายโดยเฉพาะความต้องการในทางเพศ ซึ่งถ้าหากไม่มีความต้องการเช่นนี้
การค้าหญิงก็จะไม่เกิดขึ้น ตามหลัก Demand and Supply และในประเทศที่เจริญแล้วผู้หญิง
ของประเทศนั้นก็เข้าสู่การค้าประเวณีน้อย ผู้หญิงในโลกที่สามซึ่งยากจนจึงถูกนำเข้าไปโดย
เฉพาะหญิงไทยซึ่งมีชื่อโด่งดังในเชิงสวาทจึงเป็นที่ต้องการและให้ค่าตอบแทนที่สูง¹⁶

สภาพสังคมและค่านิยมที่พุ่งเพื่อพุ่มเฟื่อยเกินฐานะ บริโภคนิยมและนิยมวัตถุในระบบ
สังคมที่เงินเป็นใหญ่ ดังเช่น จากการสัมภาษณ์หญิงชาวอำเภอประเทาย จังหวัดนครราชสีมา¹⁷
ซึ่งสมัครใจไปค้าประเวณีที่ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันกล่าวว่า สาเหตุที่ไปค้าประเวณี
ในต่างประเทศนั้นเพราะว่า "เพราะไม่มีเงิน ไม่มีเงิน-บ้านเราคนเขาถูกๆ อยากมีเงิน มี
อะไรต่ออะไร" เป็นต้น

ดังนั้น เมื่อรายได้น้อย แต่เพื่อสนองความต้องการทางวัตถุ ก็ยอมเป็นหนี้เป็นสิน
และวิธีที่ได้ที่จะสะดวกสบายได้เงินจำนวนมาก ๆ ง่าย ๆ และรวดเร็ว ก็ยอมเป็นสิ่งดึงดูดและ
ผลักดันให้ทำ ซึ่งการค้าประเวณีเป็นสิ่งที่ทำเงินให้มาก ง่ายและรวดเร็ว และเมื่อมีคนไปค้า

¹⁵นาง ง., หญิงชาวกรุงเทพมหานคร, ถูกหลอกไปค้าประเวณีที่ประเทศญี่ปุ่น
สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2531.

¹⁶จากการสัมภาษณ์เรื่อง "แรงงานชายหญิงในประเทศญี่ปุ่นไปฝึกอบรมหรือไปถูกกดขี่",
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ วันที่ 23 กันยายน 2531.

¹⁷นาง ก., หญิงชาวอำเภอประเทาย จังหวัดนครราชสีมา, สัมภาษณ์.

ประ เเวณและร่ำรวยกลับมาในเวลาอันรวดเร็ว ก็เกิดการเลียนแบบตามอย่างกัน ทำให้จำนวนหญิงไทยที่ไปค้าประ เเวณในต่างประเทศเพิ่มจำนวนอย่างรวดเร็ว

นอกจากนั้น ค่านิยมในการมองอาชีพโส เภณและการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของชายหนุ่มและผู้เฒ่าในเรื่องการค้าประ เเวณ ซึ่งเห็นว่าการค้าประ เเวณทำให้ประสบความสำเร็จ ความเป็นอยู่ดีขึ้น มีไร่นา มีบ้านและ เฟอร์นิเจอร์เครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ และการค้าประ เเวณไม่เป็นเรื่อง เสียหายหรือน่ารัง เกียจ ค่านิยมและทัศนคติดังกล่าวมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจค้าประ เเวณของตัวหญิงเอง และพ่อแม่ของหญิง¹⁸ นอกจากนี้ ยังปรากฏว่าผู้หญิงในเมืองและผู้ที่มีการศึกษาก็ได้เดินทางไปค้าประ เเวณในต่างประเทศด้วย เนื่องจากภาวะการว่างงานประกอบกับการได้เห็นตัวอย่างผู้ที่ไปค้าประ เเวณในต่างประเทศกลับมามีฐานะดีในเวลาอันรวดเร็ว

3. สืบเนื่องจากการเข้ามาตั้งฐานทัพอเมริกันในประเทศไทย¹⁹

การเข้ามาตั้งฐานทัพอเมริกันในประเทศไทย และใช้ประเทศไทยเป็นจุดพักรบระหว่างสงครามระหว่างเวียดนาม ช่วง พ.ศ. 2505-2519²⁰ ได้มีส่วนส่งเสริมให้มีการค้าประ เเวณอย่างแพร่หลายและทำให้โส เภณในประเทศไทยเพิ่มจำนวนขึ้นอย่างมากมาย และยังเป็นจุดกำเนิดของการไปค้าประ เเวณในต่างประเทศของคนไทยอีกด้วย กล่าวคือ การใช้ประเทศไทยเป็นฐานทัพและสถานที่พักผ่อนจากสงครามได้ส่งผลให้ธุรกิจทางเพศ เช่น บาร์, ไนต์คลับ, สถานอาบ อบ นวด ฯลฯ ขยายตัวอย่างรวดเร็ว เพื่อรองรับความต้องการของทหารเหล่านั้น

¹⁸ สุนีย์ มัลลิกะมาสย์ และคณะ, รายงานวิจัย "การแสวงหามาตรการทางกฎหมายและมาตรการอื่น ๆ ที่เหมาะสมสำหรับการแก้ปัญหาโส เภณในประเทศไทย, สภาวิจัยแห่งชาติ, 2525), หน้า 59.

¹⁹ เน่งน้อย บัญจพรรค, สุกัญญา หาญตระกูล และนิรมล พงศาธร คณะทำงานวางแผนพัฒนาสตรีระยะยาว, "หญิงบริการบางประเภท", หน้า 8 (เอกสารโรเนียว) และพัชรี เลิศปกรณ์ชัย, สุกัญญ์ กาวชู และชกทธิ มีสิทธิ์, "การล่อลวงหญิงไปต่างประเทศ", เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับโส เภณ, หน้า 24.

²⁰ ศิริพร สะ โครบาเน็ค, "กระบวนการค้าหญิงในประเทศไทย", ปัญหาการค้าหญิงและยุทธศาสตร์การแก้ปัญหา, หน้า 25.

หญิงไทยจำนวนมากไม่น้อยได้หันเหชีวิตเข้าสู่การค้าประเวณีในรูปแบบต่าง ๆ เช่น โสเภณีและเมียเช่า เป็นต้น ดังนั้น เมื่อสหรัฐอเมริกาเริ่มถอนฐานทัพออกจากประเทศไทย หญิงไทยจำนวนมากที่หากินกับทหารอเมริกันเหล่านี้จึงต้องตกงาน และเนื่องจากชีวิตของหญิงเหล่านั้นได้ผูกพันกับระบบเงินตราอย่างหนาแน่นแล้ว เคยชินกับงานสบาย และถูกสังคมนรังเกียจ จึงไม่สามารถกลับไปสู่พื้นฐานของชีวิตแบบเดิมได้ ประกอบกับภาวะการว่างงาน และสภาพชนบทที่แร้นแค้น²¹ ทำให้หญิงเหล่านั้นส่วนใหญ่ไปไม่พ้นจากธุรกิจบริการทางเพศ โดยเข้ามาหากินในเมืองหลวงและเมืองใหญ่ ๆ ต่อไป ส่วนหนึ่งติดตามทหารอเมริกันไปต่างประเทศในฐานะเมีย แต่เมื่อเกิดปัญหาจากสิ่งแวดล้อม ความเป็นอยู่ วัฒนธรรม จึงหันไปหากการค้าประเวณีในต่างประเทศนั้นเอง อีกส่วนหนึ่งจากการที่ได้รู้จักกับนักรบทหารอเมริกันมาแล้วนั้น จึงมีช่องทางไปค้าประเวณีในต่างประเทศ นอกจากนั้น แมงดา นักธุรกิจค้าหญิงก็เล็งเห็นประโยชน์จากการจัดส่งหญิงเหล่านี้ไปค้าประเวณียังต่างประเทศ ธุรกิจการค้าหญิงข้ามชาติจึงเริ่มแต่นั้น และได้รับความนิยมน้อยอย่างแพร่หลายและรวดเร็วในเวลาต่อมา

4. สืบเนื่องจากนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐบาล²²

จากการที่สหรัฐอเมริกาถอนฐานทัพออกจากประเทศไทย ซึ่งทำให้สถานบริการ แหล่งบันเทิง เรืองรมย์ต่าง ๆ จำนวนมาก ที่ตั้งขึ้นในยุคสงครามเวียดนามต้องซบเซานั้น ก็ได้รับการแก้ไขโดยนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐบาลไทย ส่งผลให้กิจการค้าประเวณีได้ลูกค้ายิ่งมาแทน คือนักท่องเที่ยวจากต่างแดน

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

²¹สารประชาชน 18, ฉบับที่ 658 (มีนาคม 2524), หน้า 28.

²²พัชรี เลิศบรรณัชชัย, สุพจน์ กาวชู และชกทธิ มีสิทธิ์, "การล่อลวงหญิงไปต่างประเทศ", เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับโสเภณี, หน้า 25.

ในปี พ.ศ. 2523 ซึ่งเป็นปีที่รัฐบาลสมัยพลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ เป็นนายกรัฐมนตรีได้ประกาศเป็นปีท่องเที่ยวไทยนั้น²³ ได้มีการวิจารณ์ว่า การสนับสนุนนโยบายท่องเที่ยวของรัฐบาลมีลักษณะการใช้หญิงไทยและแหล่งบันเทิงทางเพศที่มีอยู่เป็นเครื่องมือดึงดูดนักท่องเที่ยว²⁴ ดังปรากฏจากคำปราศรัยของรองนายกรัฐมนตรี บุญชู โรจนเสถียร ต่อผู้ว่าราชการจังหวัดทั่วประเทศ ใน พ.ศ. 2523 ที่เสนอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทูลเกล้าฯ ส่ง เสริมแหล่งบันเทิงทางเพศ (มติชน, 18 ตุลาคม 2523) เป็นเครื่องยืนยันว่ารัฐบาลมีนโยบายการใช้หญิงเป็นเครื่องมือดึงดูดนักท่องเที่ยว²⁵ ผลของการรณรงค์ปีท่องเที่ยวไทยครั้งนั้นมีผลทำให้เมืองไทยกลายเป็นเมืองที่อยู่ในความสนใจของชาวโลก²⁶ ข้อความโฆษณาจากหนังสือพิมพ์และหนังสือท่องเที่ยว ทั้งในประเทศและต่างประเทศมีข้อความโฆษณาชักชวนอย่างชัดเจนในด้านการบริการทางเพศจากเด็กและหญิงไทย แม้แต่พันเอกสมชาย หิรัญกิจ ผู้ว่าการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยในขณะนั้นเองยอมรับว่า "การท่องเที่ยวเป็นการส่งเสริมโสเภณีโดยแท้"²⁷ ในปี พ.ศ. 2530 พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี ก็ได้ประกาศให้เป็นปีแห่งการท่องเที่ยวอีกครั้งหนึ่ง

สำหรับความเป็นมาของการส่งเสริมการท่องเที่ยว การส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศไทย เริ่มมาแต่สมัย พ.ศ. 2502 โดยรัฐบาลได้จัดตั้งองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวขึ้น แต่การท่องเที่ยวเริ่มจะมีบทบาทสำคัญในการนำรายได้มาสู่ประเทศชาติก็ในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2520-2524) เป็นต้นมา โดยในช่วงปี 2520-

23 อรรถพล พันธุ์บุญเกิด, "โสเภณีเด็ก", ปัญหาการค้าหญิงและยุทธศาสตร์การแก้ปัญหา (กรุงเทพมหานคร : สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532), หน้า 127.

24 ศิริพร สะโครบานันต์, "กระบวนการค้าหญิงในประเทศไทย", ปัญหาการค้าหญิงและยุทธศาสตร์การแก้ปัญหา, หน้า 25.

25 เรื่องเดียวกัน, หน้า 25-26.

26 อรรถพล พันธุ์บุญเกิด, "โสเภณีเด็ก", ปัญหาการค้าหญิงและยุทธศาสตร์การแก้ปัญหา (กรุงเทพมหานคร : สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527), หน้า 128.

27 เรื่องเดียวกัน, หน้า 129, อ้างจาก ชาญชัย พัฒนะอ้อม, "ผลกระทบของนักท่องเที่ยวต่างชาติ" สังคมพัฒนา ฉบับผู้ก่อ ปี 2525 ฉบับที่ 1 การท่องเที่ยวกับศักดิ์ศรีของมนุษย์, หน้า 56.

2523 รายได้เงินตราต่างประเทศจากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 48 คือเพิ่มจาก 4,650 ล้านบาท ในปี 2520 เป็น 17,765 ล้านบาท ในปี 2523²⁸ และในปี 2522 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยขึ้นแทนพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยว พ.ศ. 2502 ทั้งนี้ เพื่อให้การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยมีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินกิจการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวได้กว้างขวางยิ่งขึ้น และงบประมาณแผ่นดินที่การท่องเที่ยวได้รับระหว่างปี 2520-2524 ก็ได้เพิ่มขึ้นตลอดในอัตราเฉลี่ย ร้อยละ 20²⁹ และผลตอบแทนที่ได้รับก็คือ ความเติบโตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวซึ่งมีผลต่อเนื่องกับการสร้างงานให้กับคนในชาติ ขณะเดียวกันก็ก่อให้เกิดการลงทุนทั้งในด้านโครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวก ซึ่งจะส่งผลไปถึงธุรกิจการก่อสร้าง การค้าวัสดุ ตลอดจนการผลิตวัสดุพื้นเมืองต่าง ๆ³⁰ ดังนั้นในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5 รัฐบาลจึงได้ลงทุนเพื่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวเป็นงบประมาณสูงถึง 2,410.3 ล้านบาท³¹ โดยตั้งเป้าหมายที่จะมีรายได้จากการท่องเที่ยวในปี 2529 สูงถึง 50,000 ล้านบาท³² และในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 รัฐบาลก็ได้ตั้งเป้าหมายที่จะให้มีนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางมาท่องเที่ยวเมืองไทย ในปี 2534 ไว้สูงถึง 3.7 ล้านคน³³ ในขณะที่ช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 4 มีนักท่องเที่ยวเดินทางมายังประเทศไทยเฉลี่ยปีละกว่า 1 ล้านคน³⁴ เท่านั้น

²⁸การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, แผนพัฒนาการท่องเที่ยวในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2525-2529, (เอกสารโรเนียว) หน้า 1.

²⁹เรื่องเดียวกัน, หน้า 3.

³⁰เรื่องเดียวกัน, หน้า 116-117.

³¹เรื่องเดียวกัน, หน้า 141.

³²สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5, หน้า 88.

³³สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6, หน้า 237.

³⁴การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, แผนพัฒนาการท่องเที่ยวในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2525-2529, หน้า 52.

ความสำเร็จของการส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐบาลก็คือ การมีนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศจำนวนมากเดินทางมายังประเทศไทยซึ่งประเทศที่มีนักท่องเที่ยวเดินทางมาประเทศไทยมากเรียงตามลำดับ คือ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น เยอรมันนี ออสเตรเลีย สหราชอาณาจักร มาเลเซีย และฝรั่งเศส โดยส่วนใหญ่เป็นชาย อายุระหว่าง 26-35 ปี และ 36-45 ปี ตามลำดับ และจุดประสงค์ของการเดินทางมาได้แก่การพักผ่อน³⁵ ซึ่งในทางอ้อมเดียวกัน การไปค้าประเวณีของหญิงไทยในต่างประเทศที่ปรากฏเป็นข่าวอยู่เสมอ ปรากฏว่าประเทศแถบยุโรป เช่น เยอรมันและประเทศในเอเชีย ได้แก่ ญี่ปุ่น ก็เป็นตลาดที่มีโสเภณีไทยไปค้าประเวณีกันมากที่สุดเช่นกัน

สำหรับการเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยว จำนวนนักท่องเที่ยวได้เพิ่มอย่างมากมาจากปีละ 1 ล้านกว่าคนในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 4 เป็น 2.68 ล้านคน ในช่วงปีสุดท้ายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5³⁶ และคาดว่าจะเพิ่มเป็น 3.7 ล้านคนในปี พ.ศ. 2534 และจำนวนโสเภณีของไทยก็ได้เพิ่มขึ้นอย่างมากเช่นเดียวกันจนมีการประมาณกันว่า ขณะนี้จำนวนโสเภณีในประเทศไทยมีประมาณ 2 ล้านคน³⁷ ดังนั้น การเพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติจึงมีส่วนสัมพันธ์โดยตรงกับการเพิ่มขึ้นของโสเภณีในประเทศ ผลลัพธ์ที่ได้นี้นอกจากจะเป็นความพยายามของรัฐบาลแล้ว เอกชนก็มีส่วนอย่างมากในการลงทุนด้วยรูปแบบของธุรกิจต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว ซึ่งธุรกิจเหล่านี้นอกจากจะเสนอรายการท่องเที่ยวธรรมดา ๆ แล้ว ยังได้โฆษณาเชิญชวนนักท่องเที่ยวให้รับบริการทางเพศจากหญิงไทยอีกด้วย และหญิงไทยก็ได้สร้างความประทับใจให้แก่นักท่องเที่ยวต่างแดนจนเป็นที่เลื่องลือ และเมืองไทยก็ได้รับสมญานามจากนักท่องเที่ยวต่างชาติว่า ดินแดนแห่งการเสพสม³⁸

จากอิทธิพลของการส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐบาล นอกจากจะส่งผลให้มีการเพิ่มจำนวนโสเภณีในประเทศอย่างรวดเร็วแล้ว โสเภณีไทยยังได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ จากนักท่องเที่ยว

³⁵ เรื่องเดียวกัน, หน้า 31.

³⁶ เรื่องเดียวกัน, หน้า 31.

³⁷ หนังสือพิมพ์ The Nation ฉบับวันที่ 17 มกราคม ค.ศ. 1989 (พ.ศ. 2532).

³⁸ สารประชาชน ปีที่ 18 ฉบับที่ 658 มีนาคม 2524, หน้า 29.

ต่างชาติโดยเฉพาะรายได้ทั้งดงาม การได้รู้จักและสัมผัสกับนักท่องเที่ยวเหล่านี้ทำให้มีโอกาสหรือช่องทางที่จะเดินทางไปค้าประเวณียังต่างประเทศมากขึ้น ประกอบกับรายได้ที่สูงมากเมื่อเทียบกับการทำงานในประเทศไทย ยิ่งเป็นเครื่องล่อใจธุรกิจหรือขบวนการจัดส่งหญิงไทยไปค้าประเวณียังต่างประเทศได้เกิดขึ้นอย่างมากมาย จึงอาจกล่าวได้ว่า นโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐบาลได้มีส่วนส่งเสริมสนับสนุนให้หญิงไทยไปค้าประเวณีในต่างประเทศ

จากเอกสารของคณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคมแห่งภาคพื้นเอเชียและแปซิฟิก ได้กล่าวถึงเรื่องนี้ ส่วนหนึ่งว่า : ในระยะ 30 ปี ที่ผ่านมานี้ โสเภณีหญิงในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้รับความลำบากจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ไม่เพียงแต่จำนวนโสเภณีที่ขยายตัวอย่างมากเท่านั้น แต่หมายถึงการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของโสเภณี การจัดการทางธุรกิจ สถานที่ประกอบการอีกด้วย และได้มีหลักฐานที่แสดงว่า ได้มีความสัมพันธ์กันระหว่างการเพิ่มขึ้นของจำนวนโสเภณีกับการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และในกรณีที่โสเภณีได้ทำให้ธุรกิจการค้าขายตัวสูงขึ้น ก็จะได้รับคำแนะนำว่าโสเภณีมีส่วนช่วยในขบวนการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศโดยเงินที่หาได้³⁹

2.2 รูปแบบการไปค้าประเวณีในต่างประเทศ

ในส่วนนี้จะ ได้กล่าวถึงรูปแบบการติดต่อชักจูงหญิงไทยไปต่างประเทศเพื่อการค้าประเวณี และรูปแบบวิธีการในการเดินทาง ไปต่างประเทศ

2.2.1 รูปแบบการติดต่อและชักจูง ไปต่างประเทศเพื่อการค้าประเวณี

1) เอเยนต์จัดส่งหญิง เอเยนต์เหล่านี้จะติดต่อหรือทำงานให้กับแก๊งค์ค้าหญิง, เจ้าของบาร์ ไนต์คลับ หรือแหล่งค้าประเวณีอื่น ๆ ในต่างประเทศ จากการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับปัญหานี้ ปรากฏว่าเอเยนต์จัดส่งหญิงเหล่านี้จะทำงานกันอย่าง เป็นแก๊งค์หรือเป็น

³⁹United Nations, Economic and Social Commission for Asia and the Pacific, Virtue, Order, Health and Money: Towards a Comprehensive perspective on Female Prostitution in Asia, (Bangkok, 1986) p.2.

ขบวนการ ในประเทศไทยขณะนี้คาดว่ามิเอเอนด์หรือแก๊งจัดส่งหญิงกว่าร้อยละ 40 แต่ละแก๊งมีชายงานโดยจัดแบ่งการดำเนินงานเป็น 3 ส่วน⁴¹ คือ

ส่วนที่หนึ่ง มีหน้าที่หาผู้หญิง ส่วนนี้จะมีสายอยู่ตามแหล่งต่าง ๆ และจะติดต่อชักชวนผู้หญิงมาให้ เช่น สายทางภาคเหนือ ในกรุงเทพฯ ฯลฯ แหล่งที่สายใช้เป็นทีเสาะหาหญิง เช่น ในสถานบริการต่าง ๆ พนักงานขายของหน้าร้านหรือพนักงานขายของในซูเปอร์มาร์เก็ต, ร้านเสริมสวย, ตามหมู่บ้านในชนบท ฯลฯ สายพวกนี้จะมีหน้าที่หาผู้หญิงมาบ่อนส่งให้เรื่อย ๆ ส่วนใหญ่ของผู้หญิงที่จัดหา มักจะเคยเป็นโสเภณียุ่ก่อน และรู้ว่าไปต่างประเทศเพื่อไปค้าประเวณี ผู้หญิงมักจะถูกชักชวนว่า "ค้ำบ้านเราไม่ร่ำรวยหรอก ค้ำบ้านเราสิบ ๆ ครั้ง สู้ค้าเมืองนอกครั้งเดียวไม่ได้" และยกตัวอย่างของคนที่เป็นโสเภณีเมืองนอกกลับมาแล้วร่ำรวยเป็นเศรษฐีน้อย ๆ ภายในพริบตา ทำให้หญิงเหล่านั้นคิดว่า "เขากับเราก็นิสเภณีเหมือนกัน เขารวยได้ เราก็น่ารวยได้"⁴²

ในส่วนนี้จะมีการคัดเลือกสัมภาษณ์ผู้หญิงซึ่ง "ไม่ใช่ว่าทุกคนจะไปได้"⁴³ เนื่องจากค่าใช้จ่ายในการจัดส่งจะสูงมาก โดยจะคัดเลือกเอาคนที่รูปร่างหน้าตาดีตามลักษณะที่ผู้ชายต่างชาติชอบ เช่น ผู้หญิงจะชอบผู้หญิงผิวขาว จมูกโด่ง ผอมยาว รูปร่างหน้าตาสะสวย ฉะนั้นผู้หญิงที่ไปผู้บ่ส่วนใหญ่ มักจะเป็นผู้หญิงภาคเหนือและภาคกลาง จะมีการสัมภาษณ์บุคคลิก ท่วงที กริยาเพราะนอกจากจะต้องการบริการทางเพศแล้ว ชายผู้บ่ยังต้องการผู้หญิงที่เอาอกเอาใจ เก่งช่างประณีตดี แต่ถ้าหากไปยุโรป เช่น เยอรมัน ฯลฯ มักจะเป็นผู้หญิงภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากฝรั่งมักจะชอบผู้หญิงผิวคล้ำ

เมื่อผ่านการคัดเลือกสัมภาษณ์ของส่วนนี้แล้ว จะมีการถ่ายรูปขอประวัติหลักฐานต่าง ๆ จากผู้หญิง เมื่อรวบรวมได้ผู้หญิงจำนวนมากพอ ก็จะส่งรูปหลักฐานต่าง ๆ ไปให้เอเอนด์ในต่างประเทศดู ถ้าหากพอใจรูปเหล่านั้น เอเอนด์ในต่างประเทศก็อาจจะเดินทางมาตัวและ

40 ประพจน์ ศรีเทศ, ประธานชมรมชาวเหนือสัมพันธ์ กรุงเทพฯ, สัมภาษณ์.

41 ทนายความที่ทาคดีให้กับเอเอนด์จัดส่งหญิง, สัมภาษณ์.

42 เรื่องเดียวกัน.

43 เรื่องเดียวกัน.

สัมภาษณ์อีกครั้งหนึ่ง เมื่อทางประเทศไทยส่งผู้หญิงไป เเยนต์ในต่างประเทศก็จะไปรับตามนัดหมาย แต่ถ้าหากไม่มีการติดต่อกันก่อนตั้งข้างต้น แก๊งค์ผู้หญิงในประเทศไทยก็จะนำผู้หญิงไปส่งถึงเมืองนอกและพาผู้หญิงไปยังแหล่งค้าหญิงในต่างประเทศ เพื่อตกลงต่อรองราคา สภาพเงื่อนไขต่าง ๆ ให้กับตนเองและผู้หญิง และรับเงินค่าจัดส่งผู้หญิง

ส่วนที่สอง มีหน้าที่จัดการในเรื่องหนังสือเดินทางและ VISA ให้ผู้หญิง อาจจะมีการใช้หนังสือเดินทางและ VISA จริงหรือหนังสือเดินทางและ VISA ปลอมก็ได้ แต่สำหรับการไปประเทศญี่ปุ่นในปัจจุบันมักจะใช้หนังสือเดินทาง และ Visa ปลอมกันมาก จากการสัมภาษณ์ผู้หญิงที่หนีออกมาแล้วมาขอความช่วยเหลือให้สถานเอกอัครราชทูตไทยในญี่ปุ่นส่งตัวกลับประเทศไทยบอกว่าเกือบร้อยเปอร์เซ็นต์ใช้หนังสือเดินทางและหนังสือตรวจลงตราปลอม⁴⁴ และข้อมูลที่ได้จากเอกสารของสถานเอกอัครราชทูตไทยประจำญี่ปุ่นก็ระบุว่า⁴⁵ สถิติผู้หญิงไทยซึ่งถูกล่วงไปบังคับค้าประเวณีโดยนายหน้าให้ถือหนังสือเดินทางปลอมเพิ่มมากขึ้นถึง 100% และข้อมูลที่ได้จากหน่วยเฉพาะกิจ⁴⁶ ปรากฏว่า การใช้หนังสือเดินทางปลอมมักจะเป็นกรณีการไปประเทศญี่ปุ่น เป็นส่วนใหญ่ ส่วนกรณีการไปค้าประเวณีที่ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันนั้น จากการสัมภาษณ์หญิงไทยที่ไปค้าประเวณียังประเทศนั้น เล่าว่า มักจะใช้หนังสือเดินทางจริง โดยเปลี่ยนชื่อ เปลี่ยนนามสกุล และย้ายทะเบียนบ้านไปเรื่อย ๆ ⁴⁷ นอกจากนั้นยังปรากฏว่ามีผู้นิยมใช้วีซ่าเดินทาง ไปประเทศอื่นก่อนแล้วจึง เดินทาง เข้าประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน เช่น เดินทาง

⁴⁴นาง จ, นาง ฉ, นาง ช และนาง ซ หญิงไทยที่สมัครใจไปค้าประเวณีที่ประเทศญี่ปุ่น แล้วไปขอความช่วยเหลือจากสถานทูตไทยฯ ให้ส่งตัวกลับประเทศไทย, (ถอดแถบบันทึกเสียงสัมภาษณ์ของ เจ้าหน้าที่ในองค์กรเอกชนที่ปฏิบัติงานด้านสิทธิมนุษยชน).

⁴⁵จากการถอดแถบบันทึกเสียงบันทึกการอ่านข้อมูลและ เอกสารของสถานเอกอัครราชทูตไทยประจำญี่ปุ่น.

⁴⁶เจ้าหน้าที่ตรวจหน่วยเฉพาะกิจฯ, สัมภาษณ์.

⁴⁷นาง ก หญิงไทยชาวอำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา, สัมภาษณ์.

นาง ช หญิงไทยชาวอำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา สมัครใจไปค้าประเวณีที่อิตาลี อ่องกง และที่เมืองพริ้งเฟิร์ต ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2532.

ไปประเทศรัสเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยเยอรมัน (เยอรมันตะวันออก) ก่อนแล้วจึงเดินทางเข้าสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน

โดยที่การใช้หนังสือเดินทางปลอมอาจถูกตรวจจับได้ ฉะนั้น จึงต้องมีการร่วมมือประสานงานกันกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และในการตรวจผ่านก่อนออกจากสนามบินประเทศไทย จะมีการกำหนดให้ผู้หนึ่งเดินเข้าช่องการตรวจที่ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องซึ่งร่วมทีมกับแก๊งนี้ตรวจอยู่ ซึ่งในแวดวงธุรกิจการค้าหญิงระหว่างประเทศเรียกว่า "การอ้อมออก" โดยกำหนดให้ไปขณะที่เครื่องบินจะออก และจะไม่มีมีการประทับตราหรือหลักฐานว่าออกจากช่องไหน ถ้าผู้หนึ่งถูกจับได้ก็ต้องบอกว่าจำไม่ได้ว่าออกจากช่องไหน ในการนี้ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจะได้คำตอบแทน 9,000-10,000 บาทต่อผู้หนึ่ง 1 คน⁴⁸ และถ้าผู้หนึ่งถูกจับได้ที่ต่างประเทศ เอเยนต์ในต่างประเทศจะโทรศัพท์มาบอก แล้วจะมีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่คนเดิมเพื่อให้ผู้หนึ่งนั้นได้กลับเข้าประเทศไทยโดยไม่ถูกจับกุม ซึ่งเรียกกันว่า "ช่วยอ้อมออกก็ช่วยกันอ้อมเข้า"⁴⁹ ซึ่งเป็นการใช้อำนาจหน้าที่ในตำแหน่งของตนให้ผู้ที่ไปค้าประเวณีเดินทางไปต่างประเทศได้โดยสะดวกและไม่ถูกจับกุมดำเนินคดี

ส่วนที่ 3 มีหน้าที่ในการติดต่อประสานงานกับแก๊งค้าหญิง, เจ้าของบาร์ ไนท์คลับหรือแหล่งค้าประเวณีต่าง ๆ ในต่างประเทศ ในทุกขั้นตอนทุกกระบวนการตั้งแต่ต้นจนจบ และอาจจะนำหญิงไปส่งเองถึงต่างประเทศ

แก๊งจัดส่งผู้หนึ่งเหล่านี้อาจจะตั้ง เป็นบริษัททัวร์ เป็นฉากบังหน้าในการติดต่อดำเนินงาน (จากกรณีศึกษา) มีที่ทำการตามแฟลต, ห้องแถว ฯลฯ มีลักษณะปิดลับมากกว่าที่จะเปิดเผย เครื่องใช้ไม้สอยที่สำคัญ คือ โทรศัพท์และวิทยุเรียกกลับ สำนักงานของแก๊งเหล่านี้มีอยู่หลายที่ เช่น ประตูน้ำ, ซอยนายเลิศ, ห้วยขวาง ฯลฯ⁵⁰ ส่วนใหญ่ผู้หนึ่งมักจะไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย เอเยนต์จะออกค่าใช้จ่ายให้หมด ไม่ว่าจะเป็น หนังสือเดินทาง ค่าเครื่องบิน เสื้อผ้าเครื่องใช้

⁴⁸ หมายความว่าทัศนคติให้กับเอเยนต์จัดส่งหญิง, สัมภาษณ์.

⁴⁹ เรื่องเดียวกัน.

⁵⁰ เรื่องเดียวกัน และเจ้าหน้าที่ในองค์กรเอกชนที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับปัญหาผู้หนึ่งและการค้าประเวณี, สัมภาษณ์.

และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ก่อนออกเดินทาง แต่ผู้หญิงจะต้องทำงานชดใช้ในภายหลัง เมื่อไปถึงต่างประเทศแล้ว

ในการเดินทางไปต่างประเทศ เอเจนต์เหล่านี้จะให้เดินทางไปกับสายการบินต่าง ๆ ในฐานะนักท่องเที่ยวและบางกรณีจะให้ไปกับกลุ่มทัวร์ เนื่องจากเดินทางได้สะดวกกว่า โดยทางบริษัททัวร์ที่ผู้หญิงเดินทางไปด้วยมักจะไม่มีเรื่อง เมื่อไปถึงต่างประเทศแล้ว ผู้หญิงเหล่านี้จะหลบลี้หนีออกจากกลุ่มทัวร์ ไปพบกับบุคคลหรือแหล่งที่ได้ทำการติดต่อไว้แล้ว⁵¹ นอกจากนี้ยังเคยปรากฏว่า เอเจนต์ได้จัดส่งผู้หญิงไปพร้อมกับกลุ่มทัวร์ของนิตนังสื่อพิมพ์ที่เดินทางไปท่องเที่ยวและดูงานในต่างประเทศ โดยนิตนังสื่อพิมพ์บางคนในกลุ่มนั้นกับบริษัททัวร์ให้ความร่วมมือทั้งนี้เนื่องจากการเดินทางไปกับกลุ่มทัวร์ของนิตนังสื่อพิมพ์จะไม่ถูกสงสัยเพ่งเล็ง ได้รับความสะดวกในการทำหนังสือเดินทาง, VISA และการตรวจผ่านของเจ้าหน้าที่ฝ่ายไทยและต่างประเทศ

2) สำนักจัดหางาน⁵² รูปแบบหนึ่งของการติดต่อและชักจูงไปต่างประเทศเพื่อการค้าประเวณี ก็โดยการเปิดสำนักจัดหางาน ผู้หญิงจะได้รับการบอกกล่าวว่ามีงานในต่างประเทศรายได้ดี และได้ไปเปิดหูเปิดตาเมืองนอกด้วย เช่น หลอกว่า มีงานแม่บ้าน งานเลี้ยงเด็ก เสริฟอาหาร ขายของในซูเปอร์มาร์เก็ต ฯลฯ หญิงที่หลงเชื่อเมื่อไปถึงต่างประเทศก็จะถูกบังคับให้ค้าประเวณี

3) สำนักจัดหา หญิงไทย, ฟิลิปปินส์, ศรีลังกา และหญิงเอเชียชาติอื่นและประเทศโลกที่สามอื่น ๆ ได้รับการโฆษณาชักชวนให้เป็นเจ้าสาวของเจ้าบ่าวชาวเยอรมัน เนเธอร์แลนด์ อิสราเอล ญี่ปุ่น ฮองกง ฯลฯ โดยจะทำเป็นแคตตาล็อกรูปของหญิงสาว และ

⁵¹ หมายความว่าทำคดีให้กับเอเจนต์จัดส่งผู้หญิง, สัมภาษณ์. และเจ้าหน้าที่ในองค์กรผู้หญิง, สัมภาษณ์.

⁵² สุดารัตน์ เสรีวัฒน์, "กระบวนการค้าหญิงไทยในต่างประเทศ", ปัญหาการค้าหญิงและยุทธศาสตร์การแก้ปัญหา, ธนวัต ทำจิ้น และ เพ็ญศิริ ตระกูลสัจจาวัตร รวบรวม, พิมพ์ครั้งที่ 1 (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันวิจัยสังคม โครงการสตรีศึกษา, 2527) หน้า 38-39.

คุณสมบัติอื่น ๆ เช่น อายุ สัดส่วน ความสูง น้ำหนัก สิว สีมม ตา ฯลฯ ให้ลูกค้าเลือกอาจจะติดต่อกับเจตนาของผู้หญิงระยะหนึ่ง หรือบินมาตัวถ้าต้องการ บางสำนักโฆษณาว่าสามารถทดลองผู้หญิงก่อนได้ หากไม่พอใจให้เปลี่ยนผู้หญิงคนใหม่ได้⁵³

สำนักจัดหาคู่จะ ได้รับเงินค่าบริการนี้จากผู้ชาย และบางครั้งจะได้จากทั้งสองฝ่าย

จากการศึกษาพบว่า เจ้าสาวไม่น้อยถูกหลอกและประสบปัญหาต่าง ๆ เช่น บางรายโชคร้ายแต่งงานกับผู้ชายแมงดาและถูกบังคับให้ค้าประเวณี และหลายรายที่ประสบปัญหามากจนอยู่ด้วยกันไม่ได้ สุดท้ายเป็นเหตุให้หญิงนั้นกลายเป็นโสเภณีอยู่ในต่างประเทศนั้น และบางกรณีมีการจ้างชายลักเพศเข้ามาแต่งงานกับหญิงไทย เพื่อพาไปค้าประเวณีโดยได้รับค่าจ้างเป็นแสนบาทซึ่งมากกว่าหญิงไทยเองหลายเท่าตัว⁵⁴

4) โดยการชักชวนของนักท่องเที่ยว⁵⁵ จากการที่ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่นานาชาตินิยมมาพักผ่อนหาความสำราญ ผู้หญิงบริการของไทยหลายรายจึงได้รับการชักชวนจากนักท่องเที่ยวให้ไปทำงานในต่างประเทศ และแนะนำเส้นทางแหล่งติดต่อต่าง ๆ ให้ ซึ่งผู้หญิงจะไปเพราะรายได้ค่าตอบแทนที่มากกว่า

5) โดยทางเพื่อน ญาติ หรือคนรู้จัก⁵⁶ ซึ่งเคยหรือกำลังทำการค้าประเวณีอยู่

⁵³ สุดารัตน์ เสรีวัฒน์, "กระบวนการค้าหญิงไทยในต่างประเทศ", ปัญหาการค้าหญิงและยุทธศาสตร์การแก้ปัญหา, ธนวัตน์ ทำจีน และ เพ็ญศิริ ตระกูลสังจาวัตร์ รวบรวม, พิมพ์ครั้งที่ 1 (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันวิจัยสังคม โครงการสตรีศึกษา, 2527) หน้า 38-39.

⁵⁴ เอกสารประกอบการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อประเมินความต้องการของสตรี เรื่อง หญิงบริการบางประเภท [ศึกษาจากรายงานการศึกษาเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาสตรีระยะยาว พ.ศ. 2525-2544] (เอกสารโรเนียว), หน้า 8.

⁵⁵ สุดารัตน์ เสรีวัฒน์, "กระบวนการค้าหญิงในต่างประเทศ", ปัญหาการค้าหญิงและยุทธศาสตร์การแก้ปัญหา, หน้า 34.

⁵⁶ เรื่องเดียวกัน, หน้า 34.

ในต่างประเทศ ชักชวนแนะนำให้ไปทำงานด้วยกัน เช่น จากการสัมภาษณ์นาง ก. หญิงชาวอำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา ไปค้าประเวณีที่เมืองเบอร์ลิน ประเทศเยอรมันตะวันตก เพราะมีพี่สาวไปค้าประเวณีที่นั่น ภายหลังตนเองจึงตามไปด้วย และในหมิ่นเพียงเดียวกันกับตนมีผู้ไปค้าประเวณีในต่างประเทศสืบทอด

2.2.2 รูปแบบและวิธีการในการเดินทางไปต่างประเทศ

การเดินทางไปค้าประเวณียังต่างประเทศของไทย อาจเดินทางไปโดยถูกต้องตามกฎหมายและไม่ถูกต้องตามกฎหมาย กล่าวคือ ไปโดยถูกต้องกฎหมาย หมายถึงการเดินทางไปต่างประเทศโดยใช้หนังสือเดินทางและ VISA ที่ทางราชการออกให้แก่บุคคลผู้นั้นจริง ไม่ว่าจะเดินทางในฐานะนักท่องเที่ยว คู่สมรสไปทำงาน ศึกษาต่อ ฯลฯ ก็ตาม ผู้ที่เดินทางไปโดยถูกต้องกฎหมายดังกล่าว พวกนี้มักจะไม่ต้องมีปัญหาหนัก แต่การไปค้าประเวณีในต่างประเทศ หากถูกจับได้ก็อาจจะถูกดำเนินคดีในข้อหาค้าประเวณีโดยผิดกฎหมายและผิดกฎหมายคนเข้าเมือง เนื่องจากอยู่เกินกำหนดที่ทางการต่างประเทศนั้นอนุญาต

สำหรับกรณีประเทศญี่ปุ่น สถิติคนไทยที่เดินทางเข้าประเทศญี่ปุ่นในปี พ.ศ. 2530 (จนถึงสิ้นเดือนพฤศจิกายน 2530) ซึ่งได้ทราบจากกองตรวจคนเข้าเมืองโตเกียว มีจำนวนทั้งสิ้น 29,092 คน โดยมีสถานะนักท่องเที่ยวระยะสั้น 25,685 คน และสถิติคนไทยที่ถูกทางการญี่ปุ่นจับได้ และส่งตัวกลับเนื่องจากผิดกฎหมายคนเข้าเมือง เพราะอยู่เกินกำหนดที่ทางการญี่ปุ่นอนุญาต ในปี 2529 มีจำนวนทั้งสิ้น 1,051 คน เป็นชาย 182 คน เป็นหญิง 869 คน⁵⁷

- ไปโดยไม่ถูกต้องกฎหมาย หมายถึงการเดินทางไปต่างประเทศโดยใช้หนังสือเดินทาง, หนังสือตรวจลงตรา (VISA) ปลอม

การทำหนังสือเดินทางปลอม ปัจจุบันมักจะใช้วิธีเอาหนังสือเดินทางจริง ซึ่งทางราชการออกให้ถูกต้องทุกประการมาเปลี่ยนรูปโดยเอารูปผู้ที่เดินทางใส่เข้าไปแทน ซึ่งเรียก

⁵⁷ จากการถอดแบบบันทึกเสียงบันทึกการอ่านข้อมูลและ เอกสารของสถานเอกอัครราชทูตไทยประจำญี่ปุ่น.

กันว่า การ "ผ่าเล่ม"⁵⁸ นอกจากนั้นถ้าเจ้าของหนังสือเดินทางเป็นผู้ชายก็จะทำการแก้ไขคำมาหน้าชื่อด้วย จาก "นาย" เป็น "นาง" หรือ "น.ส." และ "Mr." เป็น "Mrs." หรือ "Miss" ดังนั้น ผู้หญิงที่เดินทางไปต่างประเทศก็จะใช้ชื่อ-นามสกุล อายุ ฯลฯ ตามหนังสือเดินทางนั้น นับแต่เริ่มออกเดินทางจากประเทศไทยเป็นต้นไป ดังนั้นหญิงผู้เดินทางบางคนจึงมีชื่อใหม่ตามหนังสือเดินทางเป็น "นางยุธนา" "นางสมศักดิ์" เป็นต้น แต่ถ้าหากรูปถ่ายของเจ้าของหนังสือเดินทางที่แท้จริงมีส่วนใกล้เคียงกับผู้ที่จะเดินทางก็จะใช้วิธีการสวมรอยใช้หนังสือเดินทางนั้นเลย

สำหรับผู้ที่เอาหนังสือเดินทางมาขาย ได้รับการบอกเล่าว่า มักจะเป็น "ภรรยา" ของคนในเครื่องแบบนำชายให้⁵⁹ และปัจจุบันนี้ปรากฏว่า บุคคลคนเดียวสามารถถือหนังสือเดินทางในเวลาเดียวกันได้หลายเล่ม และเมื่อตรวจสอบแล้วก็ปรากฏว่าเป็นหนังสือเดินทางที่ได้ ออกให้กับบุคคลผู้นั้นจริงทุกเล่ม⁶⁰ ซึ่งส่งผลต่อการใช้หนังสือเดินทางปลอมเพื่อไปค้าประเวณีในต่างประเทศมากยิ่งขึ้น

ในการใช้หนังสือเดินทางและ VISA ปลอมนั้น หญิงผู้เดินทางบางคนรู้ว่าเป็นหนังสือเดินทางปลอม แต่ไม่รู้ว่ามีผลอย่างไร เพราะมักจะได้รับการบอกว่าเป็นหนังสือเดินทางและ VISA ของตนเป็นเอกสารปลอม เนื่องจากจะได้รับหนังสือเดินทางและ VISA ขณะเดินเข้าช่องตรวจก่อนออกเดินทางแล้วจึงตกกระไดพลอยโจนต้องใช้หนังสือเดินทางปลอมนั้น และการใช้หนังสือเดินทางปลอม ผู้เดินทางมักจะถูกกำหนดให้ไปตรวจผ่านขณะเครื่องบินใกล้จะออกทำให้เจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองไม่มีเวลาตรวจสอบอย่างละเอียด ซึ่งถ้าหากยังผู้เดินทางที่สุจริตไว้ ทำให้พลาดเที่ยวบิน กองตรวจคนเข้าเมืองก็อาจจะถูกฟ้องเรียกค่าเสียหายและถ้าหากมีเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองที่ร่วมทีมกับแก๊งหญิงนั้นกัน ก็จะผ่านช่องที่เจ้าหน้าที่นั้นตรวจอยู่ โดย

⁵⁸ หมายความว่า ทักตีให้กับเอเยนต์จัดส่งหญิง, สัมภาษณ์.

⁵⁹ เรื่องเดียวกัน.

⁶⁰ หนังสือสถานเอกอัครราชทูตไทยประจำญี่ปุ่น ลงวันที่ 19 สิงหาคม 2529 ถึงกระทรวงการต่างประเทศ (จากการถอดแบบบันทึกเสียง บันทึกการอ่านหนังสือฉบับดังกล่าว).

ไม่หาหลักฐานว่าผ่านจากช่องใด⁶¹

สำหรับผู้ที่ใช้หนังสือเดินทางปลอมจะมีปัญหาหนัก นอกจากจะถูกทางการต่างประเทศจับกุมข้อหาเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายแล้ว เมื่อถูกลงตัวกลับประเทศไทยก็ยังคงดำเนินคดีฐานใช้หนังสือเดินทางปลอม และอาจจะมีข้อหา "ขักขอกหนังสือเดินทางหาย" ด้วย ทั้งนี้เนื่องจากบุคคลที่ขายนหนังสือเดินทางมืออาชีพ เพื่อเป็นการป้องกันความผิดที่จะมีถึงตัว บุคคลเหล่านี้มักจะไปแจ้งความว่าหนังสือเดินทางหาย ดังตัวอย่างหญิงรายหนึ่งอายุ 17 ปี ชาวจังหวัดลพบุรี ใช้หนังสือเดินทางปลอม เป็นชื่อบุคคลอื่น อายุ 24 ปี ถูกทางการต่างประเทศจับกุม แล้วส่งกลับประเทศไทย ถูกดำเนินคดีในข้อหาใช้หนังสือเดินทางปลอมและขักขอกหนังสือเดินทางหาย ซึ่งผู้หญิงคนนี้ตั้งคำถามด้วยความไม่เข้าใจว่า "ที่เขาเอามาขายเอง แล้วทำไมเขาไปแจ้งว่าหาย"⁶²

2.3 สภาพและปัญหาของคนไทยที่ไปค้าประเวณีในต่างประเทศ

ในส่วนนี้จะกล่าวถึงสภาพปัญหาของคนไทยที่ไปค้าประเวณีในต่างประเทศและการให้ความช่วยเหลือของทางราชการ

2.3.1 สภาพความเป็นอยู่ของหญิงไทยที่ไปค้าประเวณีในต่างประเทศ

หญิงไทยที่ไปค้าประเวณีในต่างประเทศอาจแยกประเภทตามลักษณะการไปและความเป็นอิสระได้ 2 ประเภท คือ ประเภทที่ 1 ไปอิสระ คือไปโดยค่าใช้จ่ายของตนเอง พวกนี้อาจจะเข้าบ้านอยู่กันต่างหาก หรืออยู่กับเจ้าของสถานบริการก็ได้ค่อนข้างมีความเป็นอิสระที่จะไปไหนมาไหน ประเภทที่ 2 ไปโดยมีสัญญา คือ ตนเองไม่ได้เสียค่าใช้จ่ายไปเอง แต่เอเยนต์หรือแก๊งจัดส่งผู้หญิง ดำเนินการและออกค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการเดินทางไปต่างประเทศให้ พวกนี้จะต้องถูกควบคุมใกล้ชิด ไม่ให้หลบหนี และต้องทำงานใช้หนี้ตามสัญญา หรือ

⁶¹ประพจน์ ศรีเทศ, สัมภาษณ์.

⁶²ทนายความที่ทักตักให้กับเอเยนต์จัดส่งหญิง, สัมภาษณ์.

ตามที่ทาง เอเยนต์ หรือเจ้าของสถานบริการนั้นกำหนด⁶³

สภาพความเป็นอยู่ของผู้หญิงไทยที่ไปค้าประเวณีในต่างประเทศ มักจะไม่ค่อยได้ออกไปไหนนอกจากที่พักที่ทำงาน และไปซื้อของจำเป็น เนื่องจากกลัวถูกตำรวจจับกุม ไม่ค่อยรู้จักสถานที่ และพูดภาษาต่างประเทศไม่ค่อยได้ มักจะอาศัยอยู่รวมกันในบ้านหรือห้องเดียวกันหลายคน ทั้งนี้เพื่อเป็นการประหยัดค่าใช้จ่าย หรือสะดวกในการควบคุมหากเป็นการไปโดยมีสัญญา⁶⁴

สำหรับสถานที่ทำงานของผู้หญิงเหล่านี้ เช่น บาร์ ไนท์คลับ ห้องอาหาร โรงแรม ฯลฯ ผู้หญิงจะต้องพูดคุยเอาใจบริการแขกที่เข้ามาในร้าน ถ้าหากแขกสั่งเครื่องดื่มให้ ผู้หญิงก็จะได้รับส่วนแบ่งจากค่าเครื่องดื่มที่แขกสั่งให้ผู้หญิง บางทีจะมีการเดินรำ รำไทย หรือแสดงโชว์ด้วย ถ้าแขกร่วมประเวณีด้วย ก็จะได้รับส่วนแบ่งกับเจ้าของสถานบริการ ฯลฯ แต่บางกรณีถ้าเป็นการเดินทางไปโดยมีสัญญาต้องใช้นี้ค่าเดินทาง ค่าใช้จ่าย ผู้หญิงจะได้รับค่าตอบแทนเพียงเล็กน้อยหรือไม่ได้รับเลยจนกว่าจะถูกหักหนี้หมดแล้วและผู้หญิงมักจะปฏิเสธไม่ร่วมหลับนอนกับแขกไม่ได้⁶⁵

2.3.2 ปัญหาของหญิงไทยที่ไปค้าประเวณีในต่างประเทศ

หญิงไทยที่ไปค้าประเวณีในต่างประเทศ มักจะประสบปัญหาดังนี้

1. ค่าตอบแทน⁶⁶

ไม่ว่าผู้หญิงที่ไปอิสระ คือ หรือมีสัญญาต้องทำงานชนิดใช้นี้ ก็มักจะมีปัญหาในเรื่อง

⁶³ เจ้าหน้าที่ตำรวจหน่วยเฉพาะกิจ, สัมภาษณ์.

นาง ก. และ นาง ข. , หญิงชาวอำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา ที่ไปค้าประเวณีที่ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน, สัมภาษณ์.

⁶⁴ นาง ง. , หญิงชาวกรุงเทพมหานคร ถูกหลอกไปค้าประเวณีที่ประเทศญี่ปุ่น, สัมภาษณ์.

⁶⁵ นาง ก. และ นาง ข. -----, สัมภาษณ์.

⁶⁶ ภูเขา วงศ์ไชย และคณะ, "ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อการไปประกอบอาชีพค้าประเวณีของสตรีไทยในต่างประเทศ", หน้า 30.

คำตอบแทนที่ไม่เป็นธรรม คือ ได้คำตอบแทนตำ เมื่อเทียบกับอัตราคำตอบแทนปกติที่ควรจะได้ในประเทศดังกล่าว โดยเฉพาะผู้ไปโดยมีสัญญา ส่วนผู้หญิงที่ไปอิสระจะได้รับคำตอบแทนที่สูงกว่า และถ้าไม่พอใจสถานบริการที่ตนอยู่ ก็อาจจะย้ายไปอยู่ที่ใหม่ได้⁶⁷

ผู้หญิงที่ไปโดยมีสัญญาต้องทำงานชดใช้หนี้หนี้หนี้ที่จะต้องทำงานชดใช้มักจะเป็นหนี้จำนวนสูงอาจมากกว่าค่าใช้จ่ายที่เอเยนต์จัดส่งผู้หญิง หรือเจ้าของสถานบริการได้จ่ายไปจริงเป็นจำนวนหลายเท่าตัว ซึ่งผู้หญิงจะต้องทำงานชดใช้หนี้เป็นระยะเวลานานจึงจะเป็นอิสระ และผู้หญิงจะโยกย้ายไปทำงานที่อื่นไม่ได้จนกว่าจะทำงานชดใช้หนี้หมด หรือมีเงินมาไถ่ตัวเอง ดังนั้นสภาพของผู้หญิงเหล่านี้จึงไม่ต่างกับทาสแต่ประการใด และบางกรณีผู้หญิงได้ทำงานชดใช้หนี้ไปบ้างแล้ว แต่เจ้าของสถานบริการไม่หักหนี้ออก หรือหักไม่ครบจำนวน หรือบางรายใช้หนี้หมดแล้วเจ้าของสถานบริการอ้างว่ายังชดใช้ไม่ครบ บังคับให้ทำงานและค่าประเวณีต่อไป นอกจากนั้นยังปรากฏเสมอว่า ก่อนเดินทางไปยังต่างประเทศเอเยนต์แจ้งแก่ผู้หญิงว่าต้องทำงานชดใช้หนี้จำนวนหนึ่ง แต่เมื่อไปถึงต่างประเทศแล้ว กลับมีหนี้สูงขึ้นหลายเท่าตัว⁶⁸

2. ปัญหาด้านภาษา วัฒนธรรมและการปรับตัว⁶⁹

ผู้หญิงไทยที่ไปค้าประเวณีในต่างประเทศจำนวนมากจะมีปัญหาในเรื่องภาษาเพราะพูดภาษาต่างประเทศนั้น หรือภาษาอังกฤษไม่ได้ เมื่อมีปัญหาต่าง ๆ จึงไม่อาจที่จะสื่อสารขอความช่วยเหลือได้ และวัฒนธรรม อากาศ อาหารการกิน ซึ่งไม่คุ้นเคยทำให้ต้องลำบากและต้องปรับตัวมาก

⁶⁷นาง ช., หญิงชาวอำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งไปค้าประเวณียังประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน, สัมภาษณ์.

⁶⁸เจ้าหน้าที่ในองค์กรเอกชน ซึ่งปฏิบัติงานเกี่ยวกับปัญหาผู้หญิงและการค้าประเวณี, สัมภาษณ์.

⁶⁹ยุพา วงศ์ไชย และคณะ, "ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อการไปประกอบอาชีพค้าประเวณีของสตรีไทยในต่างประเทศ", หน้า 30.

3. การประทุษร้ายต่อร่างกาย ชีวิต และทรัพย์สิน

เป็นปัญหาที่นำกล้วสำหรับหญิงต่างชาติที่ไปค้าประเวณีในต่างประเทศ ดังปรากฏว่า ผู้หญิงที่ถูกล่อลวงมาและ ไม่ยอมค้าประเวณีก็จะถูกทําร้าย ข่มขืน ชังเดี้ยว ฯลฯ บังคับให้ค้าประเวณี ส่วนผู้ที่แม้จะสมัครใจไป ก็อาจจะถูกทําร้าย ทุบตีด้วยเพื่อบังคับให้ทำตามที่เขาของสถานบริการ หรือแมงดาต้องการ และอาจจะต้องเผชิญกับลูกค้าที่มีพฤติกรรมทางเพศผิดการหรือใช้ความรุนแรง และบางรายที่ข่มขืนหรือหลบหนีก็อาจจะถูกทําร้ายถึงแก่ชีวิต นอกจากนี้ หญิงไทยรายหนึ่งซึ่งใช้หนังสือเดินทางปลอม เนื่องจากรู้ว่าเป็นเอกสารปลอม และรู้ว่ามีคามผิดจึงไม่ได้ขึ้นบัตรประชาชน หรือหลักฐานที่แท้จริงของตนเองไปต่อมาได้ถูกฆ่าตาย ซึ่งบัดนี้เป็นเวลาหลายปีแล้วทางการยังสืบหาญาติพี่น้อง ไม่ได้⁷⁰ นอกจากการประทุษร้ายต่อร่างกายชีวิตแล้ว บางกรณีผู้หญิงยังถูกขูดรีดเงิน ถูกแย่งชิง, ขโมยทรัพย์สิน ซึ่งผู้หญิงมักจะ ไม่กล้าแจ้งความเนื่องจากกลัวถูกจับกุมและส่งกลับ

4. การถูกดูหมิ่นเหยียดหยาม⁷¹

ผู้หญิงที่ไปค้าประเวณีในต่างประเทศมักจะถูกดูหมิ่นเหยียดหยาม เนื่องจากโดยปกติการค้าประเวณีไม่เป็นที่ยอมรับของสังคมโดยทั่วไปอยู่แล้ว การเป็นหญิงต่างชาติจากประเทศโลกที่สามซึ่งด้อยความเจริญกว่าก็ยิ่งทำให้ถูกดูหมิ่นเหยียดหยามจากเจ้าของประเทศ โดยเฉพาะจากผู้หญิงของประเทศนั้นยิ่งขึ้น

2.3.3 การให้ความช่วยเหลือของทางราชการไทย

เนื่องจากผู้หญิงไทยที่ไปค้าประเวณีในต่างประเทศจำนวนไม่น้อยได้รับความทุกข์ยากลำบาก และประสบปัญหาต่าง ๆ ดังเช่น กรณีที่ได้กล่าวมาแล้ว และบางรายถูกจับกุมดำเนินคดีในข้อหาต่าง ๆ ด้วย ดังนั้นในฐานะที่เป็นพลเมืองของประเทศไทย รัฐบาลจึงต้องให้ความ

⁷⁰จากการถอดแบบบันทึกเสียง บันทึกการอ่านเอกสารจากสถานเอกอัครราชทูตไทยประจำประเทศญี่ปุ่น.

⁷¹ยพาว วงศ์ไชย และคณะ, "ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อการไปประกอบอาชีพค้าประเวณีของสตรีไทยในต่างประเทศ", หน้า 30.

ช่วยเหลือผู้ที่ตกทุกข์ได้ยากหรือมีปัญหาอยู่ในต่างประเทศ ซึ่งหน่วยงานของรัฐบาลที่ดูแลทุกข์สุข และให้ความช่วยเหลือคนไทยในต่างประเทศ คือ สถานเอกอัครราชทูตไทย, สถานกงสุลไทยที่ประจำอยู่ในประเทศต่าง ๆ นั้น ซึ่งหญิงไทยอาจจะไปขอรับความช่วยเหลือจากสถานทูตเอง หรืออาจถูกทางการของประเทศนั้นจับกุมและจัดส่งไปก็ได้

หญิงไทยที่ไปขอความช่วยเหลือจากสถานทูตฯ มักจะเป็นผู้ที่ถูกล่อลวงไปค้าประเวณีจริง หนีไปขอความช่วยเหลือ หรือสมัครใจไปค้าประเวณีแต่เมื่อไปถึงต่างประเทศถูกบังคับให้ใช้หนี้ สูงกว่าที่ได้ตกลงไว้แต่เดิมมาก ซึ่งจะต้องทำงานใช้หนี้ยาวนานมากกว่าจะเป็นอิสระและมีรายได้เป็นของตัวเอง จึงหลบหนีไปขอความช่วยเหลือเพื่อที่จะกลับประเทศไทย. หรือถูกบังคับขู่เข็ญ ทุเรศร้ายร่างกาย ฯลฯ เมื่อหนีไม่ได้จึงหลบหนี หรือประสงค์ที่จะกลับบ้านแต่ไม่มีหนังสือเดินทาง แต่มีบางกรณีสมัครใจไปโดยติดต่อไปกับเอเยนต์ เมื่อไปถึงต่างประเทศรู้แหล่งและรู้ลูทางดีแล้ว ก็หลบหนีไปขอให้สถานทูต ฯลฯ ส่งกลับประเทศไทยเพื่อที่จะเดินทางกลับไปใหม่เองแบบอิสระ⁷² เพราะการไปอิสระจะมีรายได้เป็นของตัวเองจำนวนมาก

ส่วนกรณีที่ถูกทางการต่างประเทศจับกุมและจัดส่งไปสถานทูตนั้น มักจะเป็นกรณีผิดกฎหมายเข้าเมืองของประเทศนั้น เช่น ไม่มีหรือใช้หนังสือเดินทางปลอม และ VISA ปลอม หรืออยู่เกินกำหนดระยะเวลาที่ทางการของต่างประเทศนั้นอนุญาต

ทั้งสองกรณีนี้ ทางสถานทูตก็จะให้ความช่วยเหลือส่งผู้หญิงไทยเหล่านั้นกลับประเทศไทย หากผู้หญิงเหล่านั้นไม่มีเงิน ทางสถานทูต ฯลฯ ก็จะช่วยจัดหาและสำรองจ่าย ค่าพาหนะในการส่งตัวกลับ ค่าอาหาร ค่าเช่าที่พัก และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ในระหว่างรอและระหว่างการเดินทาง ซึ่งผู้รับความช่วยเหลือจะต้องใช้คืนให้แก่ทางราชการ และในกรณีที่ผู้ขอรับความช่วยเหลือหรือถูกตำรวจจับกุมส่งตัวมาไม่มีหนังสือเดินทางหรือใช้หนังสือเดินทางปลอม สถานทูต ฯลฯ ก็จะออกหนังสือสำคัญประจำตัว หรือ C.I. (Certificate of Identity) ให้ผู้หญิงไทยเหล่านั้นได้กลับประเทศ

⁷² หมายความที่ทัศนคติให้กับเอเยนต์จัดส่งหญิง, สัมภาษณ์.

2.4 ผลกระทบจากการไปค้าประเวณีในต่างประเทศ และแนวโน้มของการไปค้าประเวณีในต่างประเทศของคนไทยในอนาคต

ผลกระทบจากการไปค้าประเวณีในต่างประเทศ มีหลายประการแต่จะกล่าวถึงในด้านที่สำคัญ ๆ คือ

1) ในด้านเศรษฐกิจ ส่งผลให้เมืองไทยได้มาซึ่งเงินตราต่างประเทศจำนวนมาก รายได้ของโสเภณีไทยในต่างประเทศเหล่านี้ แม้จะไม่จัดเป็นรายได้ในเชิงเศรษฐกิจอันมีผลช่วยลดดุลการค้าของประเทศไทยก็ตาม แต่ก็ เป็นรายได้ของโสเภณีเองซึ่งทำให้สามารถปลดเปลื้องหนี้สินของครอบครัวลงได้และยังยกระดับชีวิตความเป็นอยู่ของครอบครัวให้ดีขึ้นด้วย จากการศึกษาพบว่า หลายรายสามารถชำระหนี้สินของครอบครัวที่มีอยู่ก่อนไปต่างประเทศได้หมดและหลายรายกลายเป็นเศรษฐีย่อย ๆ ในเวลาอันสั้น แต่อย่างไรก็ตามพบว่า บางรายได้ใช้จ่ายเงินอย่างสุรุ่ยสุร่าย หรือหมดไปกับการพนันแทนที่จะนำเงินเหล่านี้ไปลงทุนประกอบอาชีพให้เป็นหลักฐาน ทำให้ไม่สามารถประกอบอาชีพอื่นเพื่อเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้จึงต้องยึดอาชีพโสเภณีตลอดไป⁷³

2) การคอร์รัปชัน เนื่องจากความไม่พอใจของต่างประเทศที่ผู้หญิง เอเชียและผู้หญิงในโลกที่สามอื่น ๆ รวมทั้งผู้หญิงไทย เข้าไปทำการค้าประเวณีในประเทศและได้มีมาตรการปราบปรามจับกุม เผยแพร่ข้อเท็จจริง และเรียกร้องให้รัฐบาลของหญิงที่เข้าไปค้าประเวณีแก้ไขปัญหานี้ รัฐบาลไทยจึงจำเป็นต้องสกัดกั้นการเดินทางไปค้าประเวณีในต่างประเทศของสาวไทย แต่เนื่องจากธุรกิจการส่งหญิงไทยไปค้าประเวณีต่างประเทศ เป็นธุรกิจที่พำนักที่โรงแรมหรูทำให้ผู้ดำเนินการธุรกิจนี้จึงมีการติดต่อและให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐบางส่วน รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของเอกชนที่เกี่ยวข้องด้วย เช่น ตำรวจกองตรวจคนเข้าเมือง ตำรวจสันติบาล ตำรวจกองปราบปราม เจ้าหน้าที่สายการบินไทย และสื่อมวลชนบางคน⁷⁴ เพื่อให้การจัดส่งหญิงไปต่างประเทศสำเร็จลุล่วง จึงนับว่าการไปค้าประเวณีในต่างประเทศเป็นสาเหตุของการคอร์รัปชันส่วนหนึ่ง

⁷³นาง ก และ นาง ข, หญิงชาวอำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา ที่ไปค้าประเวณี ณ ประเทศสหพันธสาธารณรัฐเยอรมัน, สัมภาษณ์.

⁷⁴หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ วันที่ 20-25 ธันวาคม 2531.

3) สุขภาพอนามัย ผู้ที่ค้าประเวณีเกือบทุกคนต้องประสบกับการเป็นโรค เช่น กามโรคและความเจ็บป่วยอื่น ๆ เนื่องจากต้องหว่านอย่างหนัก ขาดการออกกำลังกายและการพักผ่อนอย่างเพียงพอ บางคนมีความตึงเครียดและถูกกดดันทางจิตใจมากถึงกับเป็นโรคประสาทก็มีเป็นจำนวนมาก⁷⁵ และโอกาสที่จะเป็นโรคเอดส์ก็มีมาก เนื่องจากสาเหตุของการเป็นโรคเอดส์คือ การสำส่อนในทางเพศไม่ว่าในเพศเดียวกันหรือต่างเพศก็ตาม ซึ่งถือว่าการค้าประเวณีเป็นการสำส่อน นอกจากนั้น ในต่างประเทศผู้ค้าประเวณีมักจะพยายามต้องดื่มเหล้าให้ได้มากเพื่อที่สถานบริการจะได้รายได้เพิ่มมากขึ้นและหญิงเองก็จะได้ส่วนแบ่งมากขึ้น ทำให้สุขภาพทรุดโทรมมากขึ้น ซึ่งการเป็นโรคต่าง ๆ และสุขภาพอนามัยไม่ดีของบุคคลเหล่านี้ อาจจะติดต่อถึงทายาทของบุคคลเหล่านั้นต่อไปได้ด้วย

4) ชื่อเสียงเกียรติภูมิของประเทศและคนไทย การที่มีหญิงไทยไปค้าประเวณีในประเทศต่าง ๆ หลายประเทศเป็นจำนวนมากส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงเกียรติภูมิของประเทศชาติเป็นอย่างมาก และทำให้ภาพพจน์ของหญิงไทยในสายตาของชาวต่างประเทศเสื่อมเสียถูกเหยียดหยามดูแคลน

5) ขัดต่อหลักสิทธิมนุษยชน⁷⁶

แนวโน้มในอนาคตของการไปค้าประเวณีในต่างประเทศของคนไทย จากการพูดคุยสัมภาษณ์ เจ้าหน้าที่ของรัฐและเจ้าหน้าที่ในองค์กรเอกชนที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับปัญหา ผู้หญิงที่ไปค้าประเวณีในต่างประเทศ รวมทั้งทนายความที่ทาคดีให้กับเอเยนต์จัดส่งผู้หญิง สรุปได้ว่าแนว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

⁷⁵ประพจน์ ศรีเทศ, "ขบวนการค้าหญิงไทย" เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง ปัญหาการค้าหญิงและเด็กในเชิงปฏิบัติการ, จัดโดยชมรมชาวเหนือสัมพันธ์และองค์กรอื่น ๆ ณ วิทยาลัยครูเชียงใหม่ วันที่ 8-9 มิถุนายน 2528.

⁷⁶ขอให้ดูบทที่ 3.

โน้มนำอนาคตของการไปค้าประเวณีในต่างประเทศของคนไทยนั้น "ยังคงมีอยู่และไม่ลดลง"⁷⁷
 ทั้งนี้พิจารณาจากสาเหตุ 3 ประการ คือ

1. ภาวะเศรษฐกิจ และการว่างงาน
2. ความต้องการของตลาดต่างประเทศ
3. นโยบายของรัฐบาล

1. ภาวะเศรษฐกิจและการว่างงานประชาชนส่วนใหญ่ โดยเฉพาะชาวชนบทยังคงประสบกับความอดอยากยากจน ภาพชาวชนบทที่ตลาดสำริเวณสถานีขนส่งหมอชิต และสถานีรถไฟหัวลำโพง เพื่อมาหางานทำในกรุงเทพฯ เป็นสิ่งธรรมดา ๆ ที่ยืนยันได้ถึงความล้มเหลวของการพัฒนาเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ของประชาชนในประเทศในภาคชนบท และภาพสะท้อนจากหนังสือพิมพ์ที่มีให้อ่านพบเสมอว่า บางหมู่บ้านมีแต่คนชราและ เด็กเล็กหรือบางหมู่บ้านในภาคเหนือไม่มีผู้หญิงสาวและผู้หญิงวัยรุ่นให้เห็นในหมู่บ้านนั้นเลย

2. ความต้องการของตลาดต่างประเทศ ความต้องการของชาวต่างประเทศที่ต้องการหาความสุขทางเพศจากหญิงไทยยังมีมากอยู่ โดยเฉพาะในประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น ประเทศญี่ปุ่นและประเทศแถบยุโรปตะวันตก ผู้หญิงของประเทศนั้นจะเข้าสู่การค้าประเวณีน้อย แต่ความต้องการบริการทางเพศของผู้ชายในประเทศเหล่านั้นมีมาก จึงต้องการผู้หญิงในโลกที่สามไปสนองตอบความต้องการของผู้ชายในประเทศนั้น ๆ และความมีชื่อเสียงในเสน่ห์ความอ่อนหวานน่ารักช่างปรนนิบัติและบริการทางเพศของสาวไทย ทำให้ตลาดบริการในต่างประเทศต้องการสาวไทย และผู้ที่ดำเนินการธุรกิจด้านนี้ก็ได้รับผลประโยชน์ตอบแทนอย่างมากมาย

77 เจ้าหน้าที่ตรวจหน่วยเฉพาะกิจ, สัมภาษณ์.

เจ้าหน้าที่ตรวจกองวิจัยและแผนงาน, สัมภาษณ์.

เจ้าหน้าที่ในองค์กรเอกชนที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับปัญหาผู้หญิงและการค้าประเวณี, สัมภาษณ์.

นายความที่ศาลดีให้กับเอเยนต์จัดส่งหญิง, สัมภาษณ์.

ประพจน์ ศรีเทศ, สัมภาษณ์.

3. นโยบายของรัฐบาล นโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐบาลเป็นปัจจัยสนับสนุนส่งเสริมธุรกิจสถานบริการและการค้าประเวณีโดยอ้อม นอกจากนี้รัฐบาลมิได้มีนโยบายที่จะแก้ไขปัญหาโสเภณีอย่างจริงจัง เนื่องจากอาจจะกระทบกระเทือนการท่องเที่ยวในบางส่วน และจากการส่งเสริมการท่องเที่ยวได้ส่งผลให้หญิงไทยมีชื่อโด่งดังในการให้บริการทางเพศ ทำให้เป็นที่ต้องการของชาวต่างชาติ และการเพิ่มจำนวนโสเภณีในประเทศส่งผลถึงจำนวนของโสเภณีที่ไปหากินในต่างประเทศด้วย หญิงไทยที่ไปค้าประเวณีในต่างประเทศส่วนใหญ่มากกว่าครึ่งเป็นโสเภณีในประเทศอยู่ก่อน

นอกจากนโยบายมุ่งเน้นส่งเสริมการท่องเที่ยวและการไม่มีนโยบายที่จะแก้ไขปัญหาโสเภณีอย่างแท้จริงและจริงจัง รัฐบาลยังไม่ให้ความสำคัญกับการปราบปรามป้องกันแก้ไขปัญหาการไปค้าประเวณีในต่างประเทศเท่าที่ควรอีกด้วย กล่าวคือ ปัญหาการค้าหญิงระหว่างประเทศเกิดขึ้นกว่า 10 ปี และส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงของประเทศชาติและหญิงไทยอย่างมาก แต่รัฐบาลได้ตั้งองค์กรที่ปฏิบัติงานในส่วนนี้ คือ หน่วยเฉพาะกิจป้องกันปราบปรามการล่อลวงหญิงไปเพื่อการค้าประเวณีในต่างประเทศ ซึ่ง (มิใช่หน่วยงานถาวร) มีกำลังผู้ปฏิบัติงานน้อยมากเมื่อเทียบกับปัญหาและสำหรับการแก้ไขปัญหาสตรีตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาตินั้น ในช่วงของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5 รัฐบาลได้ให้ความสนใจที่จะแก้ปัญหาของสตรีที่มีผลกระทบต่อศีลธรรมบ้างเหมือนกัน โดยการส่งเสริมคุ้มครองสวัสดิการสตรีโดยปรับปรุงระเบียบกฎหมาย ข้อบังคับให้มีผลปฏิบัติอย่างจริงจังต่อการกระทบอันเป็นผลเสียหายต่อศีลธรรมอันดีงาม ให้มีการจัดตั้งหน่วยราชการเป็นสำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการระดับชาติ เพื่อกำหนดนโยบายในการพัฒนาสตรีเป็นศูนย์กลางข้อมูล ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยปัญหา ติดตามประเมินผล และเป็นหน่วยประสานงานและส่งเสริมการพัฒนาสตรี ทั้งประเภทหน่วยงานของรัฐและเอกชนทั้งในและต่างประเทศ⁷⁸ และในช่วงของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 ได้กล่าวถึงการป้องกันแก้ไขปัญหาสังคมว่า "สนับสนุนให้องค์การภาคเอกชน, ชุมชน, และครอบครัว เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคมมากยิ่งขึ้น โดยวิธีการส่งเสริมการรวมตัวขององค์กรเอกชน เพื่อประสานงานกับภาครัฐ การณรงค์ประชาสัมพันธ์ เรื่องหน้าที่และบทบาทความรับผิดชอบของครอบครัวในสังคม ตลอดจนการส่งเสริม

⁷⁸สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5, หน้า 312.

การจัดองค์กรชุมชน เพื่อผนึกกำลังร่วมกันในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคมของแต่ละชุมชนและเป็นแกนในการประสานงานกับฝ่ายรัฐ" แต่มิได้กล่าวถึงการพัฒนาสตรีไว้โดยตรงแต่อย่างใด ดังนั้นจึงเห็นว่า ตราบิตที่รัฐบาลยังไม่ให้ความสนใจกับปัญหานี้อย่างลึกซึ้งและจริงจังก็ยากจะแก้ปัญหานี้ได้ และตราบิตถ้าหน่วยงานระหว่างประเทศไม่ให้ความร่วมมือกันก็ยากที่จะทำให้กระแสนี้ลดลงด้วย ซึ่งจากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ตำรวจหน่วยเฉพาะกิจฯ ปรากฏว่า ขณะนี้มีเพียงประเทศญี่ปุ่นเท่านั้นที่มีการร่วมมือประสานงานกับหน่วยเฉพาะกิจป้องกันปราบปรามการล่อลวงหญิงไปเพื่อการค้าประเวณีในต่างประเทศของไทย ทั้งนี้เนื่องจากลักษณะเฉพาะของประเทศญี่ปุ่นที่เข้มงวดกวดขันกับชาวต่างประเทศมาก โดยเฉพาะชาวเอเชีย เนื่องจาก "กลัวว่าจะทำให้ญี่ปุ่นสูญเสียความสงบสุข" และคนญี่ปุ่นมักจะเรียกขานคนเอเชียจากประเทศอื่นว่า "Japayuki-san" ซึ่งมีลักษณะดูถูก⁷⁰ ดังนั้นการจับกุมแก๊งจัดส่งหญิง และส่งตัวหญิงไทยกลับ จึงมักเป็นกรณีของการไปค้าประเวณีที่ประเทศญี่ปุ่น

ฉะนั้นจากหลัก Demand-Supply เมื่อตลาดต่างประเทศต้องการหญิงไทยในระดับสูงอยู่ โดยให้ค่าตอบแทนสูง ปัญหาเศรษฐกิจของประเทศไทยและนโยบายของรัฐบาล การไปค้าประเวณีในต่างประเทศของหญิงไทยในอนาคตจึงจะยังคงมีอยู่ต่อไปและไม่ลดลง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

⁷⁰Dr. Nagamura Hisashi (อาจารย์จากมหาวิทยาลัยในประเทศญี่ปุ่น) จากการสัมภาษณ์ "สู่ความสัมพันธ์ที่สร้างสรรค์ระหว่างประเทศไทย-ญี่ปุ่น" ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วันที่ 17 กันยายน 2531.